VALTIOVARAINMINISTERIÖ

24.4.2018

Vero-osasto
Erityisasiantuntija Leena Aine
Erityisasiantuntija Anu Rajamäki

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Valtiovarainministeriön lausunto valtiovarainvaliokunnan verojaostolle liittyen Sote- ja maakuntauudistusta koskevaan hallituksen esitykseen.

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt valtiovarainministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa liittyen hallituksen esitykseen 16/2018. Valtiovarainministeriö lausuu asiassa seuraavaa.

Valinnanvapauslain 59 §:ssä säädetty velvoite antaa verotusta koskevia tietoja

Ehdotetun sääntelyn tavoitteena ja tarkoituksena on yleisöjulkisuuden kautta tukea palveluntuottajan halukkuutta toteuttaa yhteiskuntavastuutaan myös verotuksessa. Ehdotettu sääntely asettaisi palveluntuottajalle itselleen velvollisuuden raportoida ja julkistaa olennaisimpia verotukseen liittyviä tietojaan. Tavoitteena on, että tietojen perusteella yleisö saisi yleiskäsityksen palveluntuottajan toiminnasta ja veronmaksusta, mikä on huomioitu ehdotetun sääntelyn sisällössä.

Ehdotus sisältää erityisiä yhteiskuntavastuun edistämiseen liittyviä säännöksiä avoimuudesta. Ehdotettujen säännösten tarkoituksena ei kuitenkaan ole varmistaa palveluntuottajien veronmaksua, vaan tämä on verolainsäännösten tehtävä. Suomessa verolainsäädäntö määrittää verotuksen perusteet, eikä valinnanvapauslaki ei ole osa verolainsäädäntöä. Verotuksen asianmukaisuutta ja verolainsäädännön noudattamista valvoo Verohallinto. Valvontatehtävä ja siihen liittyvät menettelyt ovat lakiin perustavaa toimintaa, jossa veronsaajien ja verovelvollisten oikeudet ja velvollisuudet turvattu. Yleisöllä ei ole paitsi toimivaltaa ei myöskään nykyisten ja historiatietojen varantoja ja kokonaisuutta, joita ilman verolainsäännösten noudattamista ei ole mahdollista arvioida.

Ehdotetussa sääntelyssä palveluntuottajan velvollisuus julkistaa tietojaan on sisältövaatimuksiltaan hyvin laaja ja tietyiltä osin yksityiskohtaisempi kuin mitä esimerkiksi vuoden 2017 alusta EU-direktiivin perusteella toteutettu maakohtainen veroraportointi veroviranomaisille. Ehdotetun sääntelyn vaatimukset eivät ole täysin vastaavat kuin viranomaisille tehtävän raportoinnin vaatimukset, koska ehdotetun sääntelyn tavoitteet ovat erilaiset kuin viranomaisraportoinnissa. Ehdotetun sääntelyn sisältövaatimukset ovat sääntelyn tavoitteisiin nähden tarkoituksenmukaisia eikä valtiovarainministeriön käsityksen mukaan yksittäisten tiedonantovelvoitteiden lisäämisellä ehdotettuun säännökseen ei olisi merkitystä sen kannalta, että palveluntuottajasta voidaan muodostaa hyvä yleiskuva. Aggressiivisen verosuunnittelun muodot ovat erilaisia ja muuttuvat ajassa, mistä johtuen kaiken kattavien tiedonantovelvoitteiden kirjaaminen säännökseen ja niiden tarkoituksen sekä niille asetettavien tavoitteiden yksilöinti voi osoittautua mahdottomaksi. Yksittäisten raportoivien tietojen listaamisessa olisi myös otettava huomioon mahdolliset muussa lainsäädännössä asetetut tietojenkäsittelyyn ja salassapitoon liittyvät velvoitteet.

Ehdotetun säännöksen sisältöön on haettu johtoa sääntelystä, jolla toteutettiin vuoden 2017 alusta EU-direktiivin perusteella maakohtainen veroraportointi viranomaisille. Ehdotettu palveluntuottajan julkinen raportointivelvoite on kuitenkin tiukempi kuin veroviranomaisille tapahtuva raportointi. Veroviranomaisraportointi koskee vain todella suuria konserneja, joilla liikevaihto on yli 750 milj. euroa, kun taas valinnanvapauslaissa yrityksille asetettu julkinen raportointivelvoite koskisi maakohtaisuuden osalta konserneja, joiden tulee täyttää kaksi seuraavista raja-arvosta: liikevaihto yli 40 milj. euroa, taseen loppusumma yli 20 milj. euroa tai palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä. Valinnanvapauslaissa raportointivelvollisuus olisi aina myös tytäryrityksellä, kun taas viranomaisraportoinnissa on tunnustettu, ettei tytäryritys välttämättä pysty toimittamaan tietoa.

Ehdotuksessa ei ole säädetty sanktiota ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnille. Tätä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena eikä tarpeellisena, koska raportoinnin on jo sinällään katsottu vaikuttavan palveluntuottajan mahdollisuuksiin toimia sote-markkinoilla. Raportointivelvollisuutta koskevia säännöksiä noudattava palveluntuottaja toimii läpinäkyvästi ja antaa tietoja siitä, miten se kantaa yhteiskuntavastuutaan. Palveluntuottaja, joka laiminlyö raportointivelvoitteensa, antaa itsestään epäluotettavan kuvan palveluntuottajana. Tällä voidaan nähdä olevan suora yhteys palveluntuottajan liiketoiminnan menestymiseen. Sanktioiden asettaminen säännöksessä kuvattujen tietojen antamatta jättämiselle ei olisi yksiselitteistä. Se edellyttäisi muun ohella lukuisia rajanvetoja sen suhteen, voiko sanktio olla yhtä suuri kaikissa tilanteissa ja kaikille palveluntuottajille ja onko raportointipuute kaikkien tietojen osalta yhtä merkittävä.

Edellä mainituista syistä Valtiovarainministeriö ei pidä tarkoituksenmukaisena raportointivelvoitteen muuttamista tai sanktiointia lausunnoissa esitetyillä tavoilla.